

viduelle Frihed. Nej, jeg siger, at det Lovforslag, vi her behandle, netop er det modsatte, at det er til Frihedens Tarv, thi De maa lægge Mærke til den Opdragelse, der tit bliver fattige Børn til Del, de Hjem, som de have, som ere uforsvarlige, og hvor de oplæres og opdrages til Forbrydelser og kun se Usædelighed, og saa siger jeg, at lod vi alt gaa sin fri Gang, hyldende den fri Konkurrences System, saa hjalp vi i Virkeligheden saa meget som muligt til Frihedens Undergang. Jeg skal erklære, at jeg er enig med det Princip, som ligger til Grund for Lovforslaget, og i sin videre Udvikling siger han, at han vilde have ønsket, at man vilde have gaaet videre endnu den Gang, og at man navnlig ogsaa havde inddraget de voksne Kvinder under Arbejderbeskyttelsesloven. Jeg tror, at det nuværende Flertal kan være vel tjent med at indtage det samme Standpunkt, som Thomas Nielsen gjorde i 1873.

Men jeg haaber, at alle Partier i Endrægtighed ville kunne samles om denne Sag, at man, som jeg sagde, ikke vil stille Krav op, som kunne lægge Lovens Gennemførelse Hindringer i Vejen, men at man paa den anden Side ikke for karrigt tilmaaler den Beskyttelse, som vi yde. Og jeg haaber, at særlig Flertalspartiet i denne Sal vil vise sig den Tillid værdig, som Vælgerne have vist dem ved at gøre dem til det ledende Parti i det, som vi ønske, skal være den ledende Faktor inden for Lovgivningsmagten.

Ellinger: Da Folketinget i Fjor ved en Dagsorden opfordrede Regeringen til at indsamle statistisk Materiale angaaende Børns erhvervsmæssige Arbejde og til paa Grundlag af Resultatet af et saadant Arbejde at fremsætte Forslag til vidtgaaende Ændringer i Fabrikloven, var der sikkert ikke mange af det høje Tings Medlemmer, som egentlig ventede, at der allerede i Aar skulde fremsættes et Lovforslag angaaende den Ting, efter at den daværende Indenrigsminister havde udtalt, at Indsamlingen af saadant statistisk Materiale maatte indgaa under statistisk Bureaus ordinære Arbejde. Der skyldes derfor den ærede Indenrigsminister en varm Tak for, at han har nøjedes med at tage Industrietællingen af 1897 og det Arbejde, der er udført gennem Danmarks Lærerforening — for hvilket der tilkommer denne en varm Tak fra Lovgivningsmagtens Side — og paa Basis af dette Materiale har forelagt dette Forslag, og der tilkommer ham endvidere en Tak for den Maade, hvorpaa Forslagets

Bestemmelser ere udarbejdede. Fabrikloven af 1873 var i sin Tid en overmaade god og tidssvarende Lov, og det maa tillige fremhæves som en fortræffelig Side ved denne Lov, at den var skreven med en Klarhed og Gennemsigthed, som var af stort Værd netop ved en Lov som denne, der er bestemt til at læses i større Udstrækning af en Mængde Lægfolk end den store Masse af andre Love. Det Forslag, som her foreligger, handler om forskellige Ting. Det handler for det første om Fabriktilsynet, dernæst om unge Menneskers og Kvinders Arbejde i industrielle Virksomheder og endelig i det hele taget om Børns og unge Menneskers erhvervsmæssige Arbejde, og det har ikke været en let Sag at faa navnlig det sidste medtaget og disse tre forskellige Omraader sammenarbejdede i en Lov, og fuldstændig er det heller ikke lykkedes, idet f. Eks. Landbrug, Skovbrug og Fiskeri jo ere foreløbig fritagne for Lovgivningsmagtens Indflydelse. Børns Arbejde paa Landet gaar saaledes ganske fri for Kontrol, hvorimod der gennem de Bestemmelser, som findes i § 1, snart ikke er den Virksomhed i Byerne med Børnearbejde, som ikke kan inddrages under Kontrol, enten fra Fabrikinspektørerne eller gennem Politiet.

Idet jeg nu udtaler min Glæde over Forslaget som Helhed og slutter mig til den foregaaende ærede Taler i Ønsket om, at der, om muligt, i Aar maa komme til at foreligge et Resultat, en ny Lov i Stedet for den gamle, har jeg dog til Forslagets Enkeltheder en Del Bemærkninger at gøre baade af formel og af reel Beskaffenhed.

For det første forekommer det mig, at det vilde være heldigere, om Lovforslagets mange Bestemmelser bleve grupperede paa en anden Maade. Som det er nu, indeholder nemlig § 1, 1ste Stykke ene og alene Bestemmelsen om, hvilke Virksomheder det er, der skal inddrages under Fabriktilsynet. I § 2 gives der Administrationen en udstrakt Ret til at drage Virksomheder ind under Tilsynet, i hvilke der foregaar Arbejde af unge Mennesker og Børn — det er altsaa i og for sig en anden Ting — og endelig have vi i 3dje Stykke paa Forlystelses- og Beværtningssteder. I § 2 staar der omtalt, hvorledes det skal bestemmes, hvilke forskellige Virksomheder, der skulle ind under § 1, 1ste Stykke, og § 3 handler om en Samvirken mellem Fabriktilsynet og de Mennesker, der ville anlægge Fabrikker. Derefter kommer der et stort Afsnit om Børnearbejde, om unge Menneskers og Kvinders